

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**Одеського державного
екологічного університету**

23 – 31 травня 2023 р.

**ОДЕСА
2023**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(23-31 травня 2023 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2023**

УДК 378.14
М34

М34 Матеріали ХХІІ наукової конференції молодих вчених Одеського державного екологічного університету – 2023, 23 – 31 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2023. 335 с.

ISBN 978-966-186-249-3

В збірнику представлені матеріали ХХІІ наукової конференції молодих вчених ОДЕКУ, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень. Матеріали підготовлені магістрами, аспірантами, здобувачами, співробітниками Одеського державного екологічного університету.

The proceedings of the 21st Scientific Conference for OSENU Young Scientists covering the main directions of the research are given in the collection. The proceedings are prepared by master and post-graduate students, applicants for a PhD degree and employees of Odessa State Environmental University.

ISBN 978-966-186-249-3

© Одеський державний
екологічний університет,
2023

<p>Черемисін Г.С., маг. гр. МЕГ-22 Науковий керівник: Яров Я.С., ст. викл. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СОФІЇВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА В БАСЕЙНІ Р.ІНГУЛ</p>	103
<p>Леонтєєв Ю.І., маг. гр. МЕГ-22 Науковий керівник: Яров Я.С., ст. викл. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРАВИХ ПРИТОК Р.ІНГУЛ (В МЕЖАХ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ)</p>	105
<p>Лавренюк Т.А., маг. гр. МЕГ-22 Науковий керівник: Пилип'юк В.В., канд. геогр. наук, доц. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ Р.КОДИМА</p>	107
<p>Секція «ГІДРОЛОГІЇ СУШІ»</p>	109
<p>Шевченко О.П., маг. гр. МЗГ-22 Науковий керівник: Шакірманова Ж.Р., д-р геогр. наук, проф. АНАЛІЗ УМОВ ФОРМУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ МАКСИМАЛЬНИХ ВИТРАТ ВОДИ ВЕСНЯНОГО ВОДОПІЛЛЯ 2022-2023 РОКУ РІЧОК БАСЕЙНУ ДЕСНИ ТА ЛІВОБЕРЕЖЖЯ СЕРЕДНЬОГО ДНІПРА</p>	109
<p>Селегєєв А.С., маг. гр. МЗГ-22 Науковий керівник: Овчарук В.А., док., геогр. наук, проф. ІДЕНТИФІКАЦІЯ РІЧКОВОЇ МЕРЕЖІ СІВЕРСЬКОГО ДОНЦЯ В ГІС-СЕРЕДОВИЩІ</p>	111
<p>Горковський О.А. маг. гр. МЗГ-22 Науковий керівник: Гопцій М.В., канд. геогр. наук, ст. викладач ОЦІНКИ СТАТИСТИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ХАРАКТЕРИСТИК МЕЖЕННОГО СТОКУ НА РІЧКАХ БАСЕЙНУ Р. ВІСЛА (В МЕЖАХ УКРАЇНИ)</p>	113
<p>Кретов А.О., маг. гр. МЗГ-22 Науковий керівник: Овчарук В.А, проф. кафедри гідрології суші, СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЧАСОВИХ РЯДІВ МІНІМАЛЬНОГО ДОБОВОГО СТОКУ ЗИМОВОЇ МЕЖЕНІ В БАСЕЙНІ Р. ПІВДЕННИЙ БУГ</p>	115
<p>Крутенко І.В., маг. гр. МЗГ-22 Науковий керівник: Кічук Н.С., канд. геогр. наук, доц. ВИЗНАЧЕННЯ ГОЛОВНИХ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ГІДРОХІМІЧНОГО РЕЖИМУ РІЧОК, ЯКІ ВПАДАЮТЬ В ПРИДУНАЙСЬКІ ВОДОСХОВИЩА</p>	117

Леонт'єв Ю.І., маг. гр. МEG-22

Науковий керівник: Яров Я.С., ст. викл.

Кафедра Гідроекології та водних досліджень

Одеський державний екологічний університет

ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРАВИХ ПРИТОК Р.ІНГУЛ (В МЕЖАХ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Актуальність. Малі праві притоки р. Інгул в межах Кіровоградської області (річки Грузька, Сугоклія, Сухоклія) є не лише частиною річкової мережі, а й мальовничими місцями і важливі в господарському сенсі, тому питання оцінки якості води в них і екологічних ризиків актуальні.

Мета і завдання роботи: оцінка гідрохімічних показників вод рр. Грузька, Сугоклія, Сухоклія за даними багаторічних спостережень на постах в системі Державного агентства водних ресурсів України.

Використана методика дослідження. Для дослідження було взято пости р. Грузька – Лелеківське водосховище, 4 км від гирла, Кіровоградська приміська ЗС, для якого часовий ряд складає 22 роки спостережень (1996 - 2018 рр.), пост р. Сугоклія – м. Кіровоград (Кропивницький), 4 км від гирла за 12 показниками за 2012 – 2018 рр, пост р. Сухоклія – м. Бобринець, 26 км від гирла, питний водозабір, для якого часовий ряд складає 8 років спостережень починаючи з 2010 р. і закінчуючи 2018 р. по 12 інгредієнтам.

Річка Грузька (назва - від болотистих берегів на переправах, якими користувались чумаки) є правою притокою річки Інгул, впадає в неї на північно-західній околиці міста Кропивницький (Лелеківка). Річка має: ухил – 2,4 м/км, довжину – 24 км, площу басейну 252 км². В гирлі річки створене Лелеківське водосховище комплексного призначення.

Річка Сугоклія (з татарської – «Кам'янувата») є малою правою притокою ріки Інгул, в яку впадає в південно-східній частині м. Кропивницький (довжина 44 км, площа басейну 527 км², похил - 2,1 м/км).

Річка Сухоклія – права притока р.Інгул, має довжину 58 км, середній ухил 2,0 ‰, густоту річкової мережі 0,33 км/км², площа водозбору 983 км². Басейн на 82% розораний; лісів, боліт, озер – менше 1%.

В басейні р. Грузька є 1 водозабір і 3 скиди стічних і зворотних вод («забруднені, недостатньо очищені»); в басейні р. Сугоклія нема водозаборів і скидів стічних вод; в басейні р. Сухоклія є 1 промисловий водозабір і 1 скид забруднених, недостатньо очищених вод в річку.

Басейни досліджуваних річок згідно геоботанічного районування території України знаходяться в межах степової посушливої дуже теплої зони, лісова рослинність є в малій кількості лише у верхній частині їх басейнів, які до того ж мають значний ступінь урбанізованості.

За даними спостережень були складені кореляційні матриці досліджуваних річок, які показали наступне:

1. по р. Грузька існує два корелятивно значимих прямих по знаку зв'язки між вмістом БСК₅ і ХСК, завислих речовин і ХСК; тобто, зростання вмісту у воді р. Грузька вмісту одного з показників супроводжується збільшенням концентрації іншого (в басейні річки розташовано 3 скиди стічних і зворотних вод, які є «забруднені, недостатньо очищені»);

2. по р. Сутокля існує три корелятивно значимих зв'язки між вмістом завислих речовин і розчиненим киснем, між розчиненим киснем і вмістом нітратів, між ПО і ХСК; зв'язок мутності і розчиненим кисню обернений, тобто, при зростанні у воді вмісту зависей, кисневий режим річки погіршується (таке відбувається при потраплянні в річку поверхневого стоку, який містить зважені частки і інші речовини, на очищення від яких витрачається певна кількість розчиненого кисню); прямий зв'язок вмісту розчиненого кисню і нітратів можна пояснити високим розвитком гідробіологічних угруповань-продуцентів кисню, які за умов наявності достатньої кількості біогенних сполук активно продукують кисень; прямий зв'язок між ПО і ХСК свідчить, що в річку регулярно потрапляють з поверхневим стоком органічні речовини;

3. по р. Сухокля є один корелятивно значимий прямий зв'язок між вмістом сульфатів і азоту амонійного (підземні води в басейні річки є високо мінералізованими з підвищеним вмістом сульфатів; азот амонійний і сульфати синхронно потрапляють в річку із стічними водами м.Бобринець і поверхневим стоком з сільгоспугідь.

Сучасний стан малих приток р.Інгул в районі м. Кропивницький можна охарактеризувати як незадовільний, що проявляється у поганій якості вод, високому ризику недосагнення екологічного благополуччя і вимагає вирішення цілого комплексу проблем, які накопичились. Першочерговим заходом має бути покращення очистки стічних вод і впорядкуванню господарської діяльності відповідно до норм екологічного законодавства і жорсткий контроль над цим з боку відповідних природоохоронних установ Кіровоградської області, в тому числі за басейновим принципом, який зараз активно впроваджується в Україні.

Список використаної літератури

1. «Каталог річок України» Видавництво АН УРСР, Київ, 1957.
2. Географічна енциклопедія України: у 3 т. / редколегія: О. М. Маринич (відпов. ред.) та ін. К. : «УРЕ» ім. М. П. Бажана, 1989.
3. Екологічний атлас басейну річки Південний Буг / Басейн. упр. водними ресурсами річки Південний Буг, Чорномор. прогр. Ветландс Інтернешнл; [підгот.: В. Б. Мокін, Є. М. Крижановський ; ред.: Ю. С. Гавриков, Г. Б. Марушевський]. Вінниця: [б.в.], 2009.19 с. : карти.

Наукове електронне видання

МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(23-31 травня 2023 р.)

Видавець і виготовлювач
Одеський державний екологічний університет
вул. Львівська, 15, м. Одеса, 65016
тел./факс: (0482) 32-67-35
E-mail: info@odeku.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК No 5242 від 08.11.2016